

زندگینامہ

حضرت پیر جمال احمد اردستانفر

نویسنده: محمد مشتاق اردستانفر

سرشناسه: مشتاقی اردستانی، مهدی. ۱۳۶۰
عنوان و نام پدید آورنده: زندگینامه حضرت پیر جمال احمد اردستانی / مؤلف مهدی مشتاقی اردستانی
مشخصات نشر: قم، آوای منجی، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص
شابک: ۷۰۰۰۰ ریال ISBN ۹۷۸-۶۰۰-۶۹۷۹-۸۹-۲
وضعیت فهرست نویسی: فیای مختصر
موضوع: زندگینامه حضرت پیر جمال احمد اردستانی
رده بندهی کنگره: ۱۳۹۴: ۹ ش ۶ م ۳ / ۲۸۸ BP
رده بندهی دیویی: ۲۹۷/۸۴
شماره کتابشناسی ملی: ۳۷۹۰۶۲۲

□ نام کتاب: زندگینامه حضرت پیر جمال احمد اردستانی

□ مؤلف: مهدی مشتاقی اردستانی

□ ناشر: آوای منجی

□ نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۴

□ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

□ چاپخانه: فردوس

□ قیمت: ۷۰۰۰ تومان

□ شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۶۹۷۹ - ۸۹ - ۲ ISBN

کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ می‌باشد.

دفتر قم: خیابان معلم - ۱۰ متری معلم - کوچه ۵ (شهید فلسفی) پلاک ۴

همراه: ۰۹۱۲۳۹۰۸۴۷۵ - ۰۹۱۲۶۵۱۸۰۳۶ تلفن: ۳۷۸۳۶۹۱۳ - ۳۷۷۴۸۳۷۰ - ۰۲۵

www.mobineandishe.com

www.mobineandishe.ir

ارتباط با مؤلف: ۰۹۱۳۲۶۱۸۴۳۹

فهرست مطالب

۱۱	 مقدمه
فصل اول: اوضاع تاریخی، اجتماعی قرن نهم هجری/۱۵	
۱۵	 وضع تاریخی قرن نهم حیات پیر
۱۶	 وضع اجتماعی و فرهنگی
۱۷	 نگاهی به تصوف در قرن نهم
فصل دوم: بیوگرافی حضرت پیرجمالی/۱۹	
۱۹	 بیوگرافی پیر جمال
فصل سوم: پیر طریقت جمالی/۲۳	
۲۳	 پیر مرتضی علی اردستانی
۲۵	 نفرین حضرت پیر مرتضی
۲۶	 گزیده ای از یک منظومه در مورد پیر
۲۹	 مریدان حضرت پیر مرتضی
فصل چهارم: آغاز شور و حال دلدادگی حضرت جمالی/۳۱	
۳۱	 شور و حال دلدادگی پیر جمال
۳۲	 شوریدگی جمالی
فصل پنجم: مقام عرفانی و سلسله طریقت پیرجمالی/۴۱	
۴۱	 مقام عرفانی و سلسله طریقت پیر جمالی
فصل ششم: مسلک، مرام و عقاید پیرجمالی/۴۵	
۴۵	 مسلک پیرجمالی
۴۶	 معتقد به وحدانیت خداوند
۴۷	 با خدا بودن
۴۷	 اهمیت بندگی
۴۸	 عقاید کلامی
۵۰	 در وصف امام حسین علیه السلام گوید:

۵۲	آداب سیر و سلوک
۵۲	انواع عارف و نظرش پیرامون شریعت و طریقت
۵۳	پیرامون قلندریه و اعتقادات ایشان نسبت به آن
۵۳	وصیت پیرجمال برای سالکان حق و حقیقت
۵۸	رعایت اصول شریعت به قدم نهادن در طریقت
۵۸	در خدمت پیرو مرشد خود بودن
۵۸	تأثیر نفس
۵۹	غنیمت شمردن دم و فرصت
۵۹	در مورد حدیث «موتوا قبل ان تموتوا»
۶۰	در مورد فنا و تجرید
۶۰	بیش عاشقانه جمالی
۶۱	راز زنده ماندن عاشقی است و راز عاشقی در بندگی است
۶۱	ارزش عشق بیشتر از مال و ملک است
۶۱	دیدگاه پیرجمالی در مورد عقل
۶۴	در مورد جسم و روح
۶۴	در مورد اهمیت دل
۶۴	در مورد ملامت و سرزنش
۶۵	در مورد محبت
۶۷	در مورد کمی محبت
۶۷	استقامت
۷۰	در مورد بلا
۷۰	در مورد ملامت
۷۱	گرفتاری به بد نتیجه عمل انسان
۷۱	اهمیت نماز و زکوة
۷۱	در مورد صوم و روزه
۷۱	در مورد فضیلت بیداری در سحر
۷۱	در مورد دیده گریان در راه سیر و سلوک
۷۲	پرهیز از شحات و طامات
۷۲	در مورد دل شاد
۷۲	در مورد غرور و انسان های مغرور
۷۳	در مذمت خودپرستی
۷۳	دوری از خودبینی

فهرست مطالب ♦ ۷

۷۳	دوری از ریا.....
۷۳	دوری از حسد.....
۷۳	دوری از پرحرفی:.....
۷۴	اهمیت علم.....
۷۴	توصیه علم با عمل.....
۷۵	در مورد خدمت به مردم.....
۷۵	به حقارت به مردم نگاه نکردن.....
۷۵	در مذمت ستم و مردم آزاری.....
۷۶	دیدگاه پیرجمال نسبت به عوام و اکثریت مردم.....
۷۶	درمورد فقر، فقیران.....
۷۸	نظر پیرجمال در مورد شعر:.....
۷۹	در مورد صفات مردم اصفهان:.....
۷۹	نقد عزاداری کاشانیان در روز عاشورا:.....

فصل هفتم: سماع در طریقت حضرت جمالی/۸۱

۸۱	سماع در فرقه جمالیه:.....
----	---------------------------

فصل هشتم: دیدارهای حضرت پیر جمالی/۸۵

۸۵	دیدار جمالی با جامی.....
۸۷	روزیهان خنجی اصفهانی.....

فصل نهم: سفرهای حضرت پیر جمالی/۸۹

۸۹	سفرهای جمالی.....
۹۰	علل مسافرت های پیرجمالی.....

فصل دهم: وفات و درگذشت حضرت جمالی/۹۳

۹۳	وفات و درگذشت پیر جمال.....
----	-----------------------------

فصل یازدهم: ادبیات پیرجمال و تخلص وی/۹۵

۹۶	آثار پیر جمالی.....
۹۹	حدیثی در مورد علی علیه السلام و پیغمبر.....
۱۰۱	مفتاح الفقر.....
۱۰۱	نهایه الحکمه.....
۱۰۱	بدایه الحکمه.....
۱۰۲	هدایه المعرفه.....

۸ ♦ زندگینامه حضرت پیرجمال احمد اردستانی

۱۰۲	قدرت نامه
۱۰۲	نصرت نامه
۱۰۳	فرصت نامه
۱۰۳	احکام المحبین
۱۰۳	مصباح الارواح
۱۰۴	بیان حقایق مصطفی ﷺ
۱۰۴	منظومه روح القدس
۱۰۴	منظومه مهر افروز
۱۰۵	منظومه کنز الدقایق
۱۰۵	منظومه تنبیه العارفين
۱۰۵	منظومه محبوب الصديقين
۱۰۶	شرح الكنوز و بحر الرموز
۱۰۶	فتح الابواب
۱۰۶	مشکوه المحبین
۱۰۷	معلومات
۱۰۷	استقامت نامه
۱۰۷	نور علی نور
۱۰۸	ناظر و منظور
۱۰۸	مرآه الافراد
۱۰۹	مهر قلوب
۱۰۹	شرح الواصلین
۱۰۹	مرآه الحبيب
۱۱۰	مشوی فضيله العقل
۱۱۰	مشویات
۱۱۰	میزان الحقایق
۱۱۱	سلمان نامه
۱۱۲	تفسیر سوره یوسف و زلیخا (کشف الارواح)
۱۱۹	بازتاب حقیقت محمدیه در کشف الارواح
۱۱۹	دیوان اشعار

فصل دوازدهم: نظر پیرجمالی نسبت به سایر عرفا و شعرا/۱۲۵

۱۲۵	حلاج
۱۲۶	سنایی، ابن عربی، مولوی

فهرست مطالب ♦ ۹

عطار.....	۱۲۷
سعدی.....	۱۲۸
فخرالدین عراقی.....	۱۲۹
عین القضاء همدانی.....	۱۲۹
بابا افضل کاشانی.....	۱۲۹

فصل سیزدهم: جمالی از دیدگاه محققان و مؤلفان/۱۳۱

پیر جمال از دیدگاه مؤلفان، محققان، نویسندگان.....	۱۳۱
شیخ ابوالقاسم انصاری کازرونی.....	۱۳۱
تقی الدین محمد اوحدی دقاقی بلیانی اصفهانی.....	۱۳۲
رضا قلی خان هدایت.....	۱۳۲
آذر بیگدلی.....	۱۳۳
زین العابدین شروانی.....	۱۳۳
رکن زاده آدمیت.....	۱۳۳
معصوم علیشاه.....	۱۳۴
مدرس تبریزی.....	۱۳۴
رینولد آلن نیکلسن.....	۱۳۴
ابن یوسف شیرازی (حدائق).....	۱۳۴
دکتر رکن الدین همایون فرخ.....	۱۳۵
دکتر عبدالحسین زرین کوب.....	۱۳۶
شادروان استاد سعید نفیسی.....	۱۳۶
عبدالرفیع حقیقت (رفیع).....	۱۳۶

فصل چهاردهم: مجموعه خانقاه پیرجمالی/۱۳۷

مجموعه خانقاه حضرت پیر.....	۱۳۷
قبور سه بزرگوار.....	۱۳۸
خادمان این بارگاه.....	۱۴۲
منابع و مأخذ.....	۱۴۷

مقدمه

تاریخ علمی و ادبی هر کشوری همچون سلسله زنجیر بهم پیوسته و متصلی است که اگر حلقه ای از آن ناپدید گشت این سلسله زنجیروار و در حقیقت رشته حیات معنوی و فرهنگی که کارنامه افتخارات و سرمایه بقا و رشد یک ملت محسوب می شود از هم گسسته می شود و پایه های فرهنگی آن ملت منهدم می گردد.

اگر کتب فارسی موجود در کتابخانه های معتبر کشور در سده های آغازین توسط تهاجمات اقوام مختلف و بیگانگان از جمله آتش سوزی ها و غیره از میان نرفته بود، اکنون ایرانیان از حیث علم، دانش و فرهنگ در ردیف ثروتمندترین ملل متمدن دنیا بودند. اگر شما به پیشینه ایران توجهی داشته باشید متوجه می شوید که دانشمندانی که کتب و آثار آنها بر جای مانده است مانند تألیفات نظامی گنجوی، آثار جلال الدین مولوی، فردوسی چقدر باعث فخر و مباهات هر ایرانی و بیانگر توسعه دامنه علم و دانش در شهرهای مختلف کشور است. مقدمات و اسباب تنزل و انحطاط علمی و ادبی، فکری و سیاسی ایرانیان از همان وقت شروع شد که در اثر تهاجمات اعراب، مغول و اسکندر آثار

فرهنگ ملی ایران به وادی نیستی و فراموشی افتاد. یکی از دانشمندان می‌گوید قیمت چند سال از عمر بعضی اشخاص برابر با هزاران سال از عمر دیگران است. ارزش و قیمت کار یک هنرمند و نویسنده نخبه کشور هم از همین بابت حساب می‌گردد. به همین جهت بزرگترین خدمت به کشور و ملیت و فرهنگ ایرانی احیای آثار مهم پیشینیان است. ملتی که از آثار قدیم خود استفاده نکند و آن را در بوته فراموشی قرار دهد به مثل انسانی است که از تجارب کسب شده گذشته خود استفاده ننماید.

برخی از کوه نظران اصلاً برای این دسته از کار فرهنگی، ارزش و احترام قائل نیستند. حتی سختی و دشواری این راه را بر نتابیده و حاضر به خود گذشتگی نبوده و همه چیز را در رهگذر زندگی مادی، خواب، خوردن، زندگی شیرین زندگانی می‌دانند. اولین قدم در راه رشد و ترقی ادبیات ایران، معرفی دانشمندان و علما و ادبایی هستند که سال‌ها زحماتی را متحمل شده‌اند تا بتوانند فرهنگ ایران و اسلام را در ازمنه‌های گذشته به مردم معرفی کنند.

اگر اساس کار بر توقع پاداش و سپاسگذاری اشخاص و مسئولین بود نبایستی بعد از چاپ کتاب اردستان در گذر تاریخ قلم به دست گرفته و مطالب را ادامه می‌دادم ولی چون کار برای رضای خداوند متعال و برای تبلیغ شهرستان در بین نوجوانان و جوانان و آن دسته از فرهنگ دوستان است با شدت و تلاش بی وقفه دست به تألیف مجلدات خواهم زد.

در این راه از کلیه دوستان و کسانی که می‌توانند به پیشرفت و اعتلای شهرستان گام بردارند درخواست عاجزانه و عاجلانه جهت همکاری دارم. به امید آن روزی که اردستان شهرستانی آباد و پیشرفته و بدون حواشی و دغدغه‌های خاص خود باشد. آشنا ساختن با شخصیت‌های علمی و ادبی، یکی از بهترین راهکارهای تربیت نسل جوان است؛ شخصیت‌هایی که تمام عمر خود را برای رضای حق و نجات بندگان از ظلمات جهل و

گمراهی صرف نموده اند. کتاب حاضر تلاشی است برای شناساندن یکی از این چهره‌ها، به نام «پیر جمال احمد اردستانی» عارف شیعی مذهب، مفسر، سیاح و از شعرای قرن نهم هجری که توانسته است در عرصه شعر و عرفان، چشمه ایمان و ادب را در سرزمین اندیشه جاری سازد. که این نگارنده نیز از نوادگان این بزرگوار محسوب می‌گردد بسی جای افتخار و مباهات است. از کسانی که در تصحیح کتب این عارف زحماتی را تحمل کرده‌اند و جزو پیشگامان معرفی این شاعر، عارف به حساب می‌آیند مثل دکتر سید ابوطالب میر عابدینی، دکتر حسین انیسی پور، برادر امید سروری، سرکار خانم طاهره خوشحال دستجری باید تشکر نمائیم.

در ضمن بر خود لازم می‌دانم که در این جا از دانشمند گرانقدر حاج مرتضی شفیعی که مقاله مربوط به حضرت پیرجمال را در اختیار این نگارنده قرار دادند تشکر به عمل آورده و لازم بذکر می‌باشد که مطالبی که در منبع و مأخذ با نام این بزرگوار ذکر گردیده مربوط به مقاله جناب شفیعی اردستانی است.